

บทที่ 3

การกำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์

แนวทางในการศึกษา ค้นคว้า และสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการตรวจสอบ พิจารณาตน การเข้าใจปัญหา การแก้ปัญห ความขัดแย้งระหว่างสิ่งภายในและสิ่งภายนอกให้น้อยที่สุด หรือไม่เกิดขึ้นเลย การใช้และถูกกฎหมาย เสมือนเครื่องมือนำทางไขปริศนา และคลี่คลายปมปัญหาต่างๆในชีวิต ท่ามกลางชีวิตปัจจุบันอันรีบเร่ง แข่งขัน แข่งแย้ง แข่งมี แข่งเป็น ไม่รู้จักจบจักสิ้น การเข้าไปติดกับดักชีวิตที่ไม่พบทางออก เพราะขาดปัญญา ถ้าสงบนิ่งและมีสติ มองย้อนกลับ ทบทวนตนเอง มีความรู้สึกรู้จักคิดของตนเอง จักเป็นกุญแจที่ทำให้เข้าถึงความจริงที่เป็นอิสระ หลุดพ้นจากความบีบคั้นทั้งปวง

วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

1. การหาข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีลักษณะคือ

ศึกษาข้อมูลจากตำรา หนังสือหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

ศึกษาจากการประพศติ ปฏิบัติ ภาวนา คุณค่าของการปฏิบัติธรรม การมองเห็นและการตรวจสอบตนเองอยู่เนืองๆ เพราะการเห็นและเข้าใจตนเองมากขึ้น จะทำให้เข้าใจผู้อื่นมากขึ้น การมองปัญหา เรื่องราวต่างๆอย่างมีสติ จะมองเห็นปมและวิถีทางที่จะคลี่คลายชัดเจนมากขึ้น

จากประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ อันเกิดจากองค์ความรู้ตรงของตนเอง ความรู้สึกรู้จักคิดที่ต้องการถ่ายทอดไปสู่ผลงานประติมากรรม เช่นการเห็นตนเองในนัยน์ตาของตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ในตาเนื้อ แต่ในเชิงความคิด คือการเห็นด้วยภายในนั่นเอง

2. การสร้างภาพร่าง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าทั้งหมด ข้าพเจ้าได้นำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดรูปแบบและองค์ประกอบ ตามเนื้อหา เรื่องราวที่ข้าพเจ้าก็มีภาพในใจได้สรุปให้กับตัวเอง ซึ่งข้าพเจ้าก็มีภาพในใจอยู่แล้วแต่ยังไม่ชัดเจน ดังนั้นข้าพเจ้าจึงนำภาพผลงานประติมากรรมทั้งหมดตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนก่อนถึงผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้ามาพิจารณาถึงข้อดี และข้อด้อย ดังนี้

ข้าพเจ้านิยมการประกอบกัน ผสมผสาน ความหลากหลายทางเทคนิคและวัสดุ เช่น การเชื่อมโลหะประกอบไฟเบอร์กลาส ใช้วัสดุ เช่น แสตนเลส ไฟเบอร์กลาส เหล็ก เป็นต้น ข้อดีคือ ผลงานดูตื่นเต้น แปลกใหม่ ผลของวัสดุจริงทำให้งานน่าสนใจมากขึ้น แต่บางครั้งการผสมผสานทางเทคนิค ก็ทำให้ดูรุงรังจนเกินไป เป็นความต้องการและความพยายามมากเกินไป บางครั้งผลงานศิลปะที่ดี ก็ต้องการความกระชับ ชัดเจน เรียบง่าย เข้าใจง่าย

หลังจากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ข้าพเจ้ามีโอกาสเดินทางไปต่างประเทศ และแสดงงานในหลายที่หลายแห่ง เริ่มกลับมาทบทวน และสร้างผลงานที่ดูไม่ซับซ้อน ยุ่งยาก ใช้เทคนิคและวัสดุที่เรียบง่าย ผลที่ได้กลับตอบโจทย์ ตอบความต้องการที่จะนำเสนอชัดเจน และง่ายคายน่ากว่า ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับเทคนิคและวัสดุน้อยลง มีการใช้เทคนิคง่ายๆ คือการปั้น - หล่อ ใช้รูปทรงเรียบง่าย คมคาย ชัดเจน กระชับและสื่อความหมายได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการให้มากที่สุด แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นในขณะการสร้างสรรคก็เกิดปัญหาต่างๆ จากกระบวนการ เทคนิค ค่าใช้จ่าย เวลา ฯลฯ ที่สอดคล้องกับแนวความคิดเรื่อง “กุญแจ” ที่เป็นครูสอนให้มีสติ มองปัญหาและแก้ปัญหาเหล่านั้น

3. การสร้างสรรค์ผลงานจริง เมื่อได้ภาพร่าง 2 มิติแล้ว ก่อนทำการขยายงาน ข้าพเจ้ามักนิยมเขียนแบบเข้า Scale เพื่อให้เกิดความถูกต้องของขนาดและสัดส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผลงานขนาดใหญ่ เช่น ผลงานชื่อ “The Eye” จากนั้นจะมองถึงขั้นตอนการสร้างงาน เทคนิค วัสดุ ตลอดจนปัญหาต่างๆ ในการสร้างสรรค์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น การวางแผนเวลา และผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยรูปทรงและเทคนิคในผลงานชุด “กุญแจ”(The Key) นี้ ข้าพเจ้าต้องการใช้รูปทรงมนุษย์ และรูปทรงกุญแจ เพื่อแสดงทัศนธาตุ แนวความคิด ความรู้สึกในการรับรู้จากงาน ตลอดจนจินตนาการของผู้ดู

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

การกำหนดทัศนธาตุต่างๆ ที่ปรากฏในผลงานศิลปะครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้ทำการศึกษาค้นคว้า และการวางแผนไว้ล่วงหน้าตั้งแต่ตอนคิดหารูปแบบงาน เพื่อให้สามารถนำทัศนธาตุต่างๆ มาใช้ในงานได้อย่างเต็มที่ เมื่อมีความหลากหลายของวัสดุเข้ามาเกี่ยวข้อง ก็จำเป็นต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการที่จะนำมาประกอบเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ข้าพเจ้าเน้นในเรื่องของความขัดแย้งของสิ่งต่าง ๆ ที่สองขั้ว หรืออยู่ตรงข้ามกัน แต่ต้องอยู่ด้วยกัน และไปด้วยกัน ซึ่งสามารถแยกเป็นข้อย่อยได้ดังนี้

1. รูปทรง (Form) เป็นทัศนธาตุที่สำคัญที่สุดของงานประติมากรรม โดยมีรูปทรงหลัก 2 ชนิดในงาน คือรูปทรงคน (Organic Form) แสดงความรู้สึก เกิดเรื่องราว มีชีวิต และรูปทรง

เรขาคณิต (Geometric Form) ให้ความรู้สึกมีพลัง ความเป็นมวล (Mass) การใช้รูปทรง Organic Form เช่นรูปทรงห้วมนุษย์ แต่ก็ถือคล้าย ตัดทอนรูปทรงเหลือเพียงเส้น และรูปร่างที่สำคัญเท่านั้น

2. เส้น (Line) เส้นที่เกิดขึ้นในงานชุดนี้ โดยมากจะเป็นเส้นที่ทำให้เกิดมิติ เช่นการรวมตัวของจุด ที่ทำให้เป็นเส้นรูปร่างรอบนอกของชิ้นงานในผลงาน ชื่อ “Head” หรือเส้นที่แสดงทิศทางให้เกิดเส้นนำสายตา (Perspective) ในผลงานชื่อ “The Eye” เพื่อให้เกิดมิติลวงตา และเส้นรอบนอกของรูปทรงกุญแจที่แสดงความเคลื่อนไหวในผลงาน ชื่อ “The Key”

3. สีและน้ำหนัก (Color, Tone) ผลงานส่วนใหญ่ใช้วัสดุประเภทไฟเบอร์กลาส จึงจำเป็นต้องทำสีเพื่อตกแต่งผลงาน โดยใช้สีพ่นรถยนต์ และสีอะคริลิก เป็นต้น

4. พื้นผิว (Texture) มีการสร้างพื้นผิวหยาบ ภายหลังจากหล่อชิ้นงานเป็นไฟเบอร์กลาสแล้ว เนื่องจากพื้นผิวจะสูญเสียจากกระบวนการหล่อ และจำเป็นต้องตกแต่งรอยตะเข็บของวัสดุ ตลอดจนต้องการแสดงความสดฉับพลัน รุนแรง น่าสนใจ น่าค้นหา มิติของพื้นผิวจะให้อารมณ์ความรู้สึกและนำสายตามากขึ้น

5. ที่ว่าง (Space) ให้ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ว่างภายนอก กับพื้นที่ว่างภายใน และสอดคล้องกับแนวความคิดและความแตกต่าง พื้นที่ว่างภายนอกให้ความรู้สึกหนักแน่นมั่นคง แต่พื้นที่ว่างภายในให้ความรู้สึกเว้งว่าง สงบ เบา ชวนค้นหา

บทกวีภาษาถิ่นอีสาน สำนวนลขสุนทร